

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

RPO-634382-X/09/AA

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Warszawa, 30 listopada 2009 r.

Pani
EWA KOPACZ

MINISTER ZDROWIA

Krzysztof Rębski Minister

Uprzejmie informuję Panią Minister, że Rzecznik Praw Obywatelskich otrzymuje informacje, z których wynika, że obywatele mają problem z dokumentowaniem prawa do świadczeń opieki zdrowotnej.

Zgodnie z art. 49 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (jt Dz.U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 ze zm.), dokumentem potwierdzającym prawo ubezpieczonego do świadczeń opieki zdrowotnej oraz umożliwiającym potwierdzenie wykonania świadczeń opieki zdrowotnej jest karta ubezpieczenia zdrowotnego typu elektronicznego. Jednak mimo dziesięcioletniego okresu obowiązywania systemu powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego, który od początku zakładał wydanie ubezpieczonemu karty ubezpieczenia zdrowotnego, dotychczas karta ta nie została ubezpieczonemu wydana.

W myśl art. 240 powołanej ustawy, do czasu wydania ubezpieczonemu karty ubezpieczenia zdrowotnego dowodem ubezpieczenia zdrowotnego jest każdy dokument, który potwierdza uprawnienia do świadczeń opieki zdrowotnej, w szczególności dokument potwierdzający opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne. W przypadku emerytów i rencistów dokumentem potwierdzającym fakt objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym może być legitymacja emeryta (rencisty) wydawana na podstawie odrębnych przepisów.

Tymczasem, z końcem grudnia 2009 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych zaprzestanie wydawania i potwierdzania papierowych legitymacji ubezpieczeniowych, które dotychczas stanowiły dokument uprawniający pracowników i ich rodziny do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych. Zarówno ubezpieczeni, jak i świadczeniodawcy obawiają się, że może to wiązać dla nich z dodatkowymi trudnościami w ustaleniu uprawnień do świadczeń zdrowotnych.

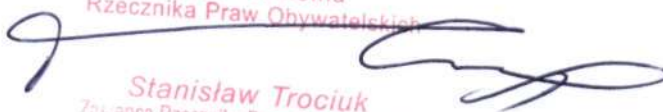
Z listów obywateli oraz doniesień środków masowego przekazu (w załączeniu przykładowa kopia artykułu pt. „To w końcu jestem ubezpieczony, czy nie? NFZ vs ZUS - systemowa przepychanka” zamieszczonego w „Kurierze Porannym” z dnia 6 sierpnia 2009 r.) wynika, że dotychczasowy system przekazywania do Narodowego Funduszu Zdrowia informacji o ubezpieczonych i zgłoszonych do ubezpieczenia zdrowotnego członkach ich rodzin oraz o opłaconych za nich składkach, a także prowadzony przez Fundusz Centralny Wykaz Ubezpieczonych, nie jest w pełni sprawny i wiarygodny. Sytuacja ta powoduje obarczanie ubezpieczonych dodatkowym udowadnianiem prawa do świadczeń opieki zdrowotnej oraz wiąże się ze stresem przy ubieganiu się o udzielenie świadczenia opieki zdrowotnej.

Udowadnianie zaś uprawnienia do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie dokumentu potwierdzającego opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne (imiennego raportu miesięcznego ZUS RMUA) zmusza ubezpieczonych do ujawniania świadczeniodawcom informacji, które nie dotyczą ubezpieczenia zdrowotnego (danych o wynagrodzeniu, czasie pracy) i przemawiać może za naruszeniem dóbr osobistych ubezpieczonych (prywatności).

Wątpliwości budzi również praktyka potwierdzania prawa do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych przez osoby wskazane w art. 2 ust. 1 pkt 3 ustawy, tj. osoby, które nie ukończyły 18 roku życia lub są w okresie ciąży, porodu i połogu. W myśl art. 31 ust. 4 powołanej ustawy, świadczenia udzielone tym osobom, obejmujące prawo do dodatkowych świadczeń zdrowotnych lekarza dentysty i materiałów stomatologicznych stosowanych przy udzielaniu tych świadczeń, zakwalifikowanych jako świadczenia gwarantowane dla tych osób, są udzielane po przedstawieniu dokumentu potwierdzającego: wiek - w przypadku dzieci i młodzieży oraz ciążę lub połóg - w przypadku kobiet. Z posiadanych informacji wynika, że świadczeniodawcy - przed udzieleniem świadczenia zdrowotnego dziecku - żądają przedstawienia dowodu ubezpieczenia zdrowotnego jego rodzica.

W związku z powyższym, na podstawie art. 13 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (jt. Dz.U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147 ze zm.), zwracam się do Pani Minister z uprzejmą prośbą o podjęcie działań w sprawie wyeliminowania powyższych niedociągnięć. Zobowiązany będę również za przekazanie informacji odnośnie działań i zamierzeń resortu zdrowia w kwestii rozwiązania podnoszonego problemu, w tym odnośnie stanu prac i przewidywanego terminu wprowadzenia elektronicznej karty ubezpieczenia zdrowotnego

Z przeze mnie

Z upoważnienia
Rzecznika Praw Obywatelskich

Stanisław Trociuk
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich